

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/70/2018
Identifikačné číslo spisu:	7115205703
Dátum vydania rozhodnutia:	26.02.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Edita Bakošová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:7115205703.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu C. L., bývajúceho v L., C. G. H. XX/X, K., zastúpeného Azariová & Ružbašan Law firm s. r. o., so sídlom Košiciach, Kmeťova 26, IČO: 47 237 406, proti žalovanému J. G. F., bývajúcemu v L., T. XX, zastúpeného JUDr. Vierou Mulíkovou, advokátkou v Bardejove, M. V. Miškovského 3, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 5 C 255/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 7. novembra 2017 sp. zn. 3 Co 93/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 26. apríla 2017 č.k. 5 C 255/2015-182 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému upustiť od protiprávneho konania spočívajúceho v zásahu do rodičovských práv žalobcu tým, že na základe vykonaných psychologických vyšetrení maloletej podáva neobjektívne správy z týchto vyšetrení o nepriaznivom vplyve žalobcu na maloletú, ktoré sú ako dôkaz v súdnom konaní objektívne spôsobilé prívodiť žalobcovi ujmu na jeho právach a uloženia povinnosti zaplatiť žalobcovi na náhradu nemajetkovej ujmy sumu 4 000,- eur. Samostatným výrokom priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením. Právne svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil § 11, § 13 ods. 1, 2 a § 16 S. zákonníka, vecne tým, že žalovaný nie je v konaní pasívne vecne legitimovaný, pretože správy, ktoré podpísal vypracoval ako zamestnanec a psychológ ÚPSVáR Bardejov, pracovisko Svidník, čiže v mene tohto subjektu a nie vo vlastnom mene, v dôsledku čoho nemôžu akékoľvek nároky žalobcu smerovať voči žalovanému, ale len voči ÚPSVáR Bardejov a ani skutočnosť, aké podklady pre vypracovanie správy kolízny opatrovník získal a z čoho čerpal, nemôže zakladať následnú zodpovednosť tretej osoby (napr. zamestnanca), ktorá nebola v žiadnom právnom vzťahu k účastníkovi súdneho konania. Žalovaný priamo vo vzťahu so žalobcom nikdy nebol a preto aj žalobný návrh smerujúci voči žalovanému nie je uplatnený správne. Ďalej uviedol, že nezistil žiadny dôvod na vznik škody na strane žalobcu konaním žalovaného a v žiadnej z jeho správ alebo

posudkov nezistil nič, čo by objektívne zasiahlo do práv žalobcu. Poukázal na to, že o právach a povinnostiach žalobcu ako účastníka rozvodového konania rozhodoval súd, ktorý v rámci konania zaobstaral viaceré dôkazy a dôvodom pre rozhodnutie súdu nebolo iba odborné stanovisko žalovaného. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že vzhľadom na to, že žalovaný ukončil v roku 2016 pracovný pomer s ÚPSVaR Bardejov, je vylúčené, aby v rozvodovom konaní, alebo v inom súvisiacom konaní, ktoré by sa týkalo maloletej C., resp. jej rodičov vystupoval ako znalec. Do budúca teda neexistuje žiadny dôvod domnievať sa, že žalovaný môže zasiahnuť do rodičovských práv žalobcu, preto je žaloba v časti uloženia povinnosti upustiť od protiprávneho konania (podávania správ) žalovaného voči žalobcovi nedôvodná v celom rozsahu. Žalobca ani nedokázal špecifikovať, čoho presne sa má takéto porušenie týkať. Záverom skonštatoval, že žalovaný nezasiahol do práv žalobcu a preto žalobca nemá právo na nemajetkovú ujmu. Ďalšie dokazovanie vo veci nepovažoval za potrebné vykonať, pretože súvisí so vzťahom žalovaného a jeho dcéry, a nie s predmetom tohto konania, kde absentuje pasívna vecná legitimácia žalovaného.

2. Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 7. novembra 2017 sp. zn. 3 Co 93/2017 rozsudok súdu prvej inštancie s poukazom na § 387 ods. 1, 2 C.s.p ako vecne správny potvrdil a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Uviedol, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a prijal z neho správny právny záver. Odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. Za nedôvodnú považoval námietku žalobcu týkajúcu sa nedostatočne zisteného skutkového stavu a nedostatočne vykonaného dokazovania, pretože je vecou súdu, ktoré navrhnuté dôkazy vykoná. Vo vzťahu k namietanej nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia uviedol, že napadnutý rozsudok je preskúmateľný v inštančnom postupe a spĺňa náležitosti ust. § 220 ods. 2 C.s.p. a je presvedčivý. Uviedol, že sa plne stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie týkajúcim sa nedostatku pasívnej vecnej legitimácie na strane žalovaného. O neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby nejde tam, kde k nemu došlo v rámci výkonu iného subjektívneho práva stanoveného zákonom, prípadne, keď iný subjekt plnil právnu povinnosť, ktorú mu ukladá zákon. Ak by k neoprávnenému zásahu do osobnosti došlo, platí zásada, že konanie osoby, ktorá spôsobila škodu, nemožno považovať za činnosť právnickej alebo fyzickej osoby - podnikateľa - vtedy, ak konajúca osoba vybočila z medzí činnosti právnickej alebo fyzickej osoby (ide o tzv. exces konajúcej osoby), kedy za škodu zodpovedá priamo konajúca osoba. S poukazom na § 11, § 13 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zák. č. 205/2004 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele, zák. č. 552/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme a vychádzajúc z obsahu spisu, zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, odvolacích námietok žalobcu, odvolací súd dospel k záveru, že postup a konanie žalovaného v danom prípade nie je možné hodnotiť ako exces, pretože žalovaný v podanom odbornom stanovisku a v podaných správach nijakým spôsobom neobmedzil žalobcu na jeho osobnostných právach. V intenciách žiadosti ÚPSVaR-u sa oboznámil so spisovou dokumentáciou ohľadom maloletého dieťaťa, vykonal psychologicko-diagnostické vyšetrenie maloletej a vypracoval správy o kontrolnom vyšetrení, ktoré predložil ÚPSVaR-u a nie súdu. S poukazom na § 127 Občianskeho zákonníka, ako aj zák. č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch, odvolací súd uviedol, že podanie nepresného, či dokonca nepravdivého znaleckého, resp. odborného posudku nie je postihnutelné postupom podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Navyše, nevyhnutnou podmienkou úspešnosti žaloby podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka je pomenovanie takého zásahu v žalobe, čo v danom prípade absentuje. Tvrdenie žalobcu o nekvalite, resp. o neobjektívne podávaných správach nie je dôvodom na podanie žaloby na ochranu osobnosti. Za dôvodnú nepovažoval odvolací súd ani námietku žalobcu týkajúcu sa nesprávnych skutkových zistení súdom prvej inštancie, ktoré navyše ani nekonkretizoval. O trovách odvolacieho konania rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1, v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorý prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f/ C.s.p. Navrhol napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a žalovanému uložiť povinnosť nahradiť mu trovy dovolacieho konania vo výške 100 %. Po zopakovaní skutočností uvádzaných v žalobnom návrhu, zopakovaní priebehu konania na súde prvej inštancie a poukaze na rozhodnutie odvolacieho súdu žalobca uviedol, že dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. vidí v tom, že odvolací súd sa nevysporiadal

so všetkými relevantnými skutočnosťami vo vzťahu k pasívnej vecnej legitímácii žalovaného, čo má za následok nepreskúmateľnosť a svojvoľnosť jeho rozhodnutia, vykonané dôkazy vyhodnotil v rozpore s § 191 C.s.p., odvolací súd sa nevysporiadal s odvolacou námietkou žalobcu týkajúcou sa nedostatku uvedenia právneho predpisu súdom prvej inštancie, na základe ktorého právneho predpisu posúdil skutkový stav veci a prijal záver o absencii pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v spore, súdy vec nesprávne právne posúdili v otázke nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, pretože v predmetnej veci došlo k vybočeniu žalovaného z medzí činnosti právnickej osoby s ktorou bol v pracovnom pomere, odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je vnútorne rozporné, keď uvádza, že žalovaný vypracoval stanovisko a správy ako znalec, následne, že ho vypracoval ako zamestnanec. Takýmto postupom bol žalobca ukrátený v práve na spravodlivé súdne konanie a bolo mu znemožnené uskutočňovať jemu patriace procesné práva. Žalobca v priebehu konania na podporu svojich tvrdení navrhoval vykonať dokazovanie, ktorým sa mali preukázať kolegiálne vzťahy medzi žalovaným a J.. E. H., čo súd odmietol napriek tomu, že smerovali k posúdeniu žalobcom tvrdeného zásahu zo strany žalovaného do jeho osobnostných práv. Napokon za pochybenie súdu prvej inštancie v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. podľa názoru žalobcu treba považovať aj to, že súd prvej inštancie zamietol jeho návrh na zmenu žaloby napriek tomu, že pre taký postup nebol dôvod.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení navrhol dovolanie odmietnuť ako nedôvodné a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 O.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Najvyšší súd už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane (por. napr. sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na oprávnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom, vrátane dovolacieho konania (m. m. I. ÚS 4/2011).

7. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol Civilný sporový poriadok v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (k tomu por. napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

8. Pri uplatnení tézy vyplývajúcej z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej rozhodnutia súdov predstavujúce *res iudicata* „majú zostať nedotknuté“, je potrebné na možnosť prelomenia záväznosti a nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí hľadiť ako na krajnú výnimku z tejto zásady. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (k tomu por. napr. rozhodnutia najvyššieho súdu 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016). V súlade s tým aj odborná právnická literatúra konštatuje, že „narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch“ (viď publikáciu Civilný sporový poriadok, Nakladatelství C. H. Beck, Praha, 2016, na str. 1326).

9. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu.

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (2 Cdo 225/2016, 3 Cdo 173/2017, 5 Cdo 87/2017, 8 Cdo 67/2017).

12. Žalobca prípustnosť dovolania vyvodzuje výslovne z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p.

13. Podľa § 420 písm. f/ C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ C.s.p., sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

15. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a măriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo 6/2014, 3Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

17. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013). Pojem „procesný postup“ súdu je potrebné vykladať takto aj za účinnosti C.s.p.

18. Žalobca, prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z § 420 písm. f/ C.s.p., keď namieta nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu - vnútorná rozpornosť argumentácie, nevysporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami, svojvoľnosť rozhodnutia, nesprávne hodnotenie dôkazov, nesprávne právne posúdenie veci, nevykonanie navrhovaného dokazovania, zamietnutie návrhu na zmenu žaloby. Posudzujúc dovolanie žalobcu podľa jeho obsahu (por. § 124 ods. 1 C.s.p.) namieta tiež, že v konaní došlo k vade podľa § 421 C.s.p.

19. S otázkou prípustnosti dovolania, prípustnosť ktorého dovolateľa vyvodzujú z nedostatočného odôvodnenia alebo arbitrárnosti napadnutého rozsudku, sa dovolací súd zaoberá často. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala pritom názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality odôvodnenia) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila (len) tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci. Vada tejto povahy nebola považovaná za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania. S tým názorom sa stotožnil aj ústavný súd (I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016).

20. Vzhľadom na (niekdajšiu) názorovú odlišnosť prístupu senátov najvyššieho súdu k riešeniu otázky dopadov nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti rozhodnutia na prípustnosť dovolania, bolo vyvolané zjednocujúce stanovisko R 2/2016, ktoré zotrvalo na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania“ (teda nie vadu zmätočnosti a v dôsledku toho ani nie prípustnosť dovolania). Právna veta tohto stanoviska znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Podstata tohto stanoviska je aktuálna aj za účinnosti C.s.p.

21. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinělých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery (§ 11, § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, zákon č. 205/2004 Z.z., zákon č. 552/2003 Z.z., zákon č. 382/2004 Z.z.); vysvetlil tiež dôvody, so zreteľom na ktoré nepovažoval za dôvodné odvolacie námietky žalobcu a pre ktoré bolo potrebné napadnuté rozhodnutie potvrdiť. Podľa presvedčenia dovolacieho súdu má odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu náležitosti v zmysle § 220 C.s.p. a žalobca neopodstatnene namieta jeho nepreskúmateľnosť, či arbitrárnosť. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zdôraznil, že považuje záver súdu prvej inštancie týkajúci sa nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného za správny, keďže v konaní bolo preukázané, že žalovaný nevybočil z medzí činnosti právnickej osoby, navyše žalovaný ním vypracované správy predkladal ÚPSVár-u a nie súdu, pričom podkladom pre rozhodnutie súdu o neodkladnom oparení nebolo založené výlučne na stanovisku a správe žalovaného. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia teda zrozumiteľne vysvetlil, na základe čoho dospel k záveru o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného. Jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním prvoinštančného súdu, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda v danom prípade odvolací súd procesne nekonal

spôsobom zmätočným, ktorý by mal za následok vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p.

22. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ C.s.p. nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

23. Pokiaľ dovolateľ súdom vytýka niektoré nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, nevykonanie dôkazov a tiež nesprávnosť hodnotenia výsledkov dokazovania, vec prejednávajúci senát dovolacieho súdu pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého z dôkazov (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Nová právna úprava na samej podstate uvedeného nič nezmenila (v súvislosti s tým pozri 2 Cdo 159/2017, 3 Cdo 59/2017, 5 Cdo 47/2017 a 7 Cdo 42/2017).

24. Pre úplnosť najvyšší súd uvádza, že už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

25. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť niektorej strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia.

26. Na tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., zotrval aj aktuálny judikát R 24/2017.

27. Odňatie možnosti konať pred súdom dovolateľ namieta aj s poukazom na uznesenie súdu prvej inštancie z 30. marca 2017, ktorým zamietol návrh žalobcu na zmenu návrhu na začatie konania. Najvyšší súd dáva do pozornosti, že proti uzneseniu, ktorým súd nepripustil zmenu žaloby (§ 143 C.s.p.) nie je prípustné odvolanie ani dovolanie. Predmetné uznesenie súdu prvej inštancie nadobudlo právoplatnosť a dovolaciemu súdu neprináleží polemizovať s jeho závermi.

28. Žalobca preto nedôvodne namieta, že týmto postupom mu súd znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

29. Na podklade vyššie uvedeného dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 420 písm. f/ C.s.p. prípustné a v tejto časti dovolania tu teda bol dôvod na odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. c/ C.s.p.

30. Po zistení, že konanie pred odvolacím súdom nie je postihnuté tvrdenou zmätočnosťou vadou vyplývajúcou z ust. § 420 písm. f/ C.s.p., pristúpil dovolací súd - vychádzajúc z právneho názoru o prípustnosti kumulácie dovolacích dôvodov vysloveného v rozhodnutí veľkého senátu najvyššieho súdu sp. zn. 1 VCdo 1/2018, ktorým bol s analogickým použitím zásady lex posterior derogat legi priori prekonaný opačný právny názor vyslovený v rozhodnutí veľkého senátu najvyššieho súdu sp. zn. 1 VCdo 2/2017 - k posúdeniu prípustnosti dovolania aj z hľadiska ďalšieho dovolateľom uplatneného dôvodu prípustnosti dovolania, spojeného s právnym posúdením veci odvolacím súdom.

31. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorým je možné napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu pri splnení zákonom stanovených predpokladov a podmienok. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 C.s.p.), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie

odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

32. Pokiaľ ide o dovolací dôvod uplatnený dovolateľom podľa § 421 C.s.p. a spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci, v tejto časti dovolanie nespĺňalo náležitosti vymedzené v ustanovení § 432 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., pretože dovolateľove argumenty uvedené v dovolaní síce naznačovali jeho názor o nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom, nevymedzil však, ktorú právnu otázku riešil odvolací súd nesprávne a v čom táto nesprávnosť spočíva. V skutočnosti odôvodnil dovolanie nedostatočne zisteným skutkovým stavom, hoci skutkové závery dovolací súd nie je oprávnený preskúmať, pretože v zmysle ust. § 442 C.s.p. je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd.

33. Právny posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu pod príslušnú právnu normu, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri právnom posúdení veci však rieši právne otázky, nie skutkové, preto nemožno dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci odôvodniť spochybnením skutkových záverov odvolacieho súdu, ktorých riešenie predchádzalo riešeniu právnych otázok. V tejto časti bol preto daný dôvod na odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f/ C.s.p.

34. V uvedenej súvislosti považuje dovolací súd za potrebné zdôrazniť, že nesprávne právne posúdenie veci zakladá prípustnosť dovolania len ak sú splnené predpoklady uvedené v § 421 ods. 1 pod písm. a/, b/ alebo c/ C.s.p. Skúmanie týchto predpokladov prípustnosti dovolania vyžaduje riadne vymedzenie dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, spôsobom upraveným v § 432 C.s.p., pretože dovolací súd je dovolacími dôvodmi v zmysle § 440 C.s.p. viazaný. Nie je teda možné uplatniť dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 C.s.p. a pritom v dovolaní namietat' vo svojej podstate skutkové zistenia odvolacím súdom, ktoré dovolací súd nie je oprávnený v zmysle ust. § 442 C.s.p., tak ako bolo vyššie uvedené, posudzovať.

35. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie dovolateľa podľa ust. § 447 písm. c/ a f/ C.s.p. odmietol.

36. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

37. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.